UUTISET

Teolliset työpaikat näillä korkeuksilla ovat todella vähissä. Kaivoksen loppu tietäisi monille muuttoa. **VARAPÄÄLUOTTAMUSMIES TERO PULKKINEN, TALVIVAARA**

POLITIIKASTA LYHYESTI

Hallitus pähkäilee rakennetoimia

Hallitus julkistaa rakennepakettinsa parin viikon kuluttua. Ministeriöt jättivät perjantaina esityksensä valtiovarainministeriön valtiosihteeri **Martti Hetemäen** johtamalle johtoryhmälle, joka puolestaan laatii esityksensä hallitukselle. Hallituksen elokuisella ehdotuslistalla on toimia, jotka koskevat muun muassa työurien pidentämistä, työllistymistä, kuntaliitoksia ja kuntien tehtäviä.

Ohjelman mukaan julkisesta taloudesta tulisi säästää vuoteen 2017 mennessä yhdeksän miljardia euroa ja kunnista kaksi miljardia.

Perussuomalaisilta palvelukuntamalli

Perussuomalaiset on julkaissut Suomen palvelukunnat -ohjelman jatkotyön. Mallin mukaan peruskunta vastaa peruspalveluista. Laajempaa väestöpohjaa edellyttävistä palveluista vastaisi piirikunta. Mallissa peruskunnat jatkavat itsenäisinä, mikäli kuntalaisten luottamusta nauttivat valtuustot näin päättävät. Vapaaehtoisia kuntaliitoksia voidaan silti kannustaa.

Ohjelma liittää erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon saman järjestäjän ja päätöksenteon alaiseksi piirijaon pohjalta. Piirikuntiin voidaan peruskuntien vapaaehtoisella päätöksellä liittää sosiaalipalvelut osin tai kokonaan. Piirien määrä ja väestöpohja määräytyvät alueellisten palvelutarpeiden mukaisesti. Tavoitteena on turvata palvelut riittävän lähellä niiden tarvitsijoita.

Savola suomii petopäättäjiä

Keskustan kansanedustaja **Mikko Savola** on pöyristynyt valtionhallinnon viranhaltijoiden suhtautumiseen maaseudulla asuviin ihmisiin. Hän moittii susien kaatolupien eväämistä muun muassa Ähtäri-Alavus -alueella viime viikolla. ”On vaikea ymmärtää sitä yleiskäsitystä ja myös virastojen linjaa jota kehä kolmosen sisäpuolelta vedetään. Valtionhallinnon viranhaltijoille pitäisi järjestää peruskurssi maalaisjärjen käytöstä”, hän sanoi Lehtimäen maatalousväen kirkkopyhässä sunnuntaina.

Urpilainen kiristäisi veroetuja

Valtiovarainministeri **Jutta Urpilainen** (sd.) on määrännyt ministeriön vero-osaston selvittämään, miten arvokkaissa työsuhdeasunnoissa asuvat joutuisivat maksamaan edustaan enemmän veroa. Aamulehden mukaan Urpilainen haluaisi nostaa arvokkaiden työsuhdeasuntojen verotusarvoa. Nykyisin verotusarvo riippuu asunnon neliömäärästä, sijainnista ja rakennusvuodesta.

Räsänen muuttaisi ”ensikertalaisuuden”

Sisäasiainministeri **Päivi Räsänen** (kd.) harkitsisi uudelleen rikoslain käsitettä ensikertalaisuudesta. ”On arkielämälle vieras ajatus, että rikollinen lasketaan jälleen ensikertalaiseksi, kun edellisestä tuomiosta on kulunut kolme vuotta. Rikoksen voi tehdä vain yhden kerran ensimmäistä kertaa. Ei voi olla oikein, että kolmen vuoden välein raiskaa ensikertalaisena.”

Finnairin kiistaa selvitellään

Finnairin ateriapalveluiden työriidan sovittelua jatkettiin sunnuntaina. Jos sopua ei löydy, usealla alalla aloitetaan tiistaina tukilakko. Tukilakko vaikuttaisi esimerkiksi lentoliikenteeseen ja kuljetuksiin. Kiistan on synnyttänyt työnantajan ilmoitus vaihtaa työehtosopimus toiseen liittoon. Uusi sopimus voi viedä joidenkin työntekijöiden palkasta kolmanneksen.

Kotipaikka vaikuttaa liitoshaluun

Kuntalaisten kotipaikka vaikuttaa merkittävästi kuntaliitostyytyväisyyteen. Turun yliopistossa väitöstutkimusta tekevän **Niina Koskihaaran** mukaan vanhan kunnan syrjäkylissä asuneet ovat usein tyytyväisiä muutokseen.

”Kaivos tarvitsee aikaa”

Henkilöstö uskoo Talvivaaran saavan kannattavuutensa paranemaan. Se vaatisi tuotannon pikaista kasvua.

PEKKA FALI

Talvivaaran työntekijöiden mielestä kova työ menee hukkaan, jos kaivos suljetaan.

OULU (MT)
Kaivosyhtiö Talvivaaran työntekijöiden varapääluottamusmiehen **Tero Pulkkisen** mielestä velkasaneeraus oli parempi vaihtoehto kuin konkurssi. Jos käräjäoikeus hyväksyy yhtiön saneeraushakemuksen, työt kaivoksella jatkuvat ainakin jossakin mitassa.

Työntekijöiden mielestä kaivos tarvitsee lisää aikaa. Ajan mittaan kannattavuus paranee, sillä monia asioita tehdään nyt paremmin kuin aikaisemmin.

”Prosesseja on saatu toimimaan paremmin. Kova työ menee hukkaan, jos kaivos suljetaan.”

”On siellä jo harjoiteltu”
Sotkamon kunnanhallituksen puheenjohtaja **Ari Korhonen** (ps.) on saanut tarpeekseen Talvivaarasta.

”On siellä jo harjoiteltu.”

Edes työllisyys ei puolla hänen mielestään kaivoksen jatkamista.

”Tappiot ovat niin hirveät, ettei siihen kannata enää rahaa kaataa.”

”Jos valtio antaisi meille sen kolme miljoonaa kuukaudessa, mikä siellä nyt palaa, niin me luotaisiin sama määrä työpaikkoja muualle. Rahaa jäisi vielä muuhunkin hyvään.”

”Tietäisi muuttoa pois”
Pulkkinen pitää kaivoksen sulkemista erittäin huonona vaihtoehtona.

”Se olisi huono juttu. Täällä on tehty kovaa työtä. On saatu prosesseja käyntiin, ja suunta näyttäisi olevan parempaan.”

Uusien työpaikkojen löytämistä menetettävien tilalle Pulkkinen pitää aika mahdottomana.

”Teolliset työpaikat näillä korkeuksilla ovat todella vähissä. Kaivoksen loppu tietäisi monille muuttoa”, hän muistuttaa.

Sotkamon kunnanjohtaja **Petri Kauppinen** sanoo Talvivaaran työpaikkojen vastaavan kahta prosenttiyksikköä Kainuun työllisyydestä.

Jos ne työpaikat menetettäisiin kokonaan, maakunnan työttömyysaste nousisi siis yli 14 prosentista yli 16 prosenttiin.

Kaivos jäihin?
Korhosen mukaa paras ratkaisu olisi ajaa kaivos alas odottamaan mahdollisia parempia päiviä.

”Ehkä sinä aikana saataisiin lisää tietoa myös tuotantoprosessista. Opittaisiin hoitamaan se kannattavasti.”

Kaivannaisteollisuus ry:n toiminnanjohtaja **Pekka Suomela** ei innostu ehdotuksesta.

”Jos kunta tai joku muu haluaa toimia näin, niin sen pitää osoittaa varat kaivoksen hoitoon.”

Hoidosta huolimatta kaivokseen tehdyt investoinnit olisivat kymmenen vuoden kuluttua arvottomia.

Suomelan mukaan toimiva yritys on paras hoitaja kaivokselle. Se pitää laitteet kunnossa ja vastaa myös ympäristön turvallisuudesta.

Sitä paitsi yhtiö onkin pantu tavallaan jäihin. Louhinta on lopetettu. Työntekijöiden määrää on vähennetty ja vähennetään ilmeisesti edelleen.

Kannattavaksi kaivos saadaan kuitenkin vain nostamalla tuotanto reippaasti ylös, Suomela sanoo.

Kaivannaisteollisuus ry:n mukaan ala on edelleen hyvin tärkeä. Se työllistää Suomessa suoraan 4 500 henkilöä ja epäsuorasti arviolta kaksi kertaa enemmän.

Tukea saneeraukselle
Maakunnan kansanedustajista ainakin **Timo Korhonen** (kesk.) ja **Raimo Piirainen** (sd.) ovat asettuneet tukemaan Talvivaaran velkasaneerausta. He ovat toivoneet yhtiön ja työpaikkojen pelastamista.

Piirainen muistuttaa, että Talvivaarassa on miljardiomaisuus kasoissa louhittuna odottamassa rikastamista. Valtion pitää valvoa omien intressiensä lisäksi erityisesti työntekijöiden etua.

Korhonen sanoo olevansa optimistinen Talvivaaran tulevaisuuden suhteen. Nyt vain on päästävä tämän vaikean vaiheen ylitse.

JOUKO RÖNKKÖ

Talvivaaran vaihtoehdot: saneeraus tai konkurssi

Kaivosyhtiö Talvivaaran johto totesi perjantaina, ettei haettua lisärahoitusta yhtiön vaikeuksiin ollut saatavilla. Yhtiö päätettiin hakea velkasaneerukseen.

Vaihtoehtona oli ja on edelleen yhtiön konkurssi.

Yhtiö aloittaa myös koko henkilöstöä koskevat yt-neuvottelut.

Metallitehtaan toiminta pysähtyy noin kuukaudeksi ja malmintuotanto noin puolen vuoden ajaksi.

Yrityssaneerausta hakevat Talvivaara ja sen operatiivinen tytäryhtiö Talvivaara Sotkamo Oy.

Lisää rahaa tarvitaan
Toimitusjohtaja **Pekka Perä** sanoi Espoossa pidetyssä tiedotustilaisuudessa, että konserni tarvitsee lisärahoitusta saneerausmenettelyn ajaksi. Hänen mukaansa neuvottelut sen saamisesta olivat pitkällä.

Rahoittajat edellyttivät kuitenkin hallittua saneerausta tuomioistuimen valvonnassa.

Talvivaaran vaikeuksia ovat pahentaneet nikkelin maailmanmarkkinahinnan lasku ja kaivoksen ympäristöongelmat.

Perän mukaan yhtiön toiminta saadaan kannattavaksi. Pitää vain päästä puolen vuoden tai vuoden vaikean ajan yli.

Talvivaaran viestintäasioiden hoitaja Anna-Liisa Pennanen sanoo, että tieto saneerauksesta tuli tavallaan helpotuksena. Epätietoisuus on ollut henkilökunnan kannalta pahinta.

Parempi vaihtoehto
Talvivaaran hallitus on arvioinut, että saneerausmenettely on huomattavasti parempi vaihtoehto kuin konkurssi. Konkurssi muun muassa vaarantaisi Talvivaara-konsernin sekä monien sen toimijoiden ja urakoitsijoiden työntekijöiden työllisyyden.

Talvivaaran suurin omistaja on valtion kokonaan omistama sijoitusyhtiö Solidium. Ministeri **Jan Vapaavuori** (kok.) ehti jo perjantaina sanoa, ettei valtio yksin pelasta kaivosyhtiötä.

Ympäristöministeri **Ville Niinistö** (vihr.) uskoo, että Talvivaarassa tarvitaan isoja ympäristöinvestointeja vielä pitkään. Kaivoksen ympäristöongelmien hoitaminen tulee hänen mukaansa olemaan vaikeaa.

JOUKO RÖNKKÖ

PÄIVÄN KYSYMYS

JANNE RANTANEN/MUSEOVIRASTO

Janakkalan muinaishaudasta löytyi päällekkäin asetettuna lähes 120 senttiä pitkä ristiretkiaikainen (vas.) ja viikinkiaikainen miekka.

Miten muinaismuistot löytyvät?

Janakkalasta löytyi lokakuussa arvokas muinaishauta. **Miten muinaismuistot yleensä löytyvät, tutkija Simo Vanhatalo Museovirastosta?**

Metallinilmaisimien käyttö on lisännyt muinaismuistojen löytymistä. Janakkalassakin harrastajat tutkivat sellaisella peltoa ja löysivät rautaisen keihäänkärjen ja kirveenterän.

Olisiko hautaa löydetty muuten?

En usko. Siitä ei ollut mitään merkkejä näkyvissä.

Millaisia merkkejä siitä olisi voinut olla?

Nokinen maa ja nokeentuneet kivet kertovat polttokalmistoista. Tuollaiset kivet on tosin yleensä siirretty syrjään maanviljelyn tieltä.

Miten muinaislöytöjen kanssa on meneteltävä?

Muinaislöytö muuttuu automaattisesti rauhoitetuksi heti kun se löytyy. Sen tutkiminen on lopetettava ja siitä on ilmoitettava esimerkiksi maakuntamuseoon tai museovirastolle.

Miten paljon tuollaisia löytöjä tehdään?

Me saamme niistä satoja ilmoituksia vuodessa.

Lopettaako muinaismuiston suojelu alueelta maanviljelyn?

Suojelu ei estä valitsevaa maankäyttöä, joten pellon viljelyä tai laiduntamista voi jatkaa normaalisti, vaikka sillä sijaitsisi muinaismuisto.

JARMO PALOKALLIO

Suomen budjetti läpäisi EU-seulan rimaa hipoen

BRYSSEL (MT)
Suomi välttää nipin napin joutumisen EU:n liiallisen alijäämän menettelyyn.

EU-komission mukaan Suomen julkinen velka ylittää ensi vuonna unionin vakaus- ja kasvusopimuksessa määritellyn rajan, joka on 60 prosenttia bruttokansantuotteesta.

Julkisen talouden alijäämän sen sijaan arvioidaan pysyvän selvästi kolmen prosentin rajan paremmalla puolella.

Kokonaisuutena komissio arvioi, että Suomen ensi vuoden budjetti noudattaa EU-sääntöjä.

”Suomen julkisen talouden rakenteellinen alijäämä poikkeaa selvästi kestävältä uralta. Suuntaus on erittäin huolestuttava”, talouskomissaari **Olli Rehn** kuitenkin painotti perjantaina Brysselissä.

Budjettivalta jäsenmailla
EU-komissio arvioi nyt ensimmäistä kertaa euromaiden budjetteja etukäteen. Oikeus perustuu niin sanottuun two-pack lainsäädäntöön, joka tuli voimaan toukokuun lopussa.

Komissio voi pyytää jäsenmaata lähettämään uudistetun budjettisuunnitelman, jos ensimmäinen ei täytä sääntöjä. Tällä kertaa komissio ei vaatinut muutoksia yhdeltäkään jäsenmaalta.

”Yksikään budjettisuunnitelma ei riko sääntöjä selkeästi. Pallo uudistusten toteuttamisessa on nyt jäsenvaltioiden kulmassa”, Rehn sanoo.

Viime kädessä budjettivalta on edelleen jäsenmailla, eikä EU voi pakottaa niitä muuttamaan talousarvioitaan.

Euromaille voidaan kuitenkin langettaa sakkoja sääntöjen rikkomisesta.

Saksa ja Viro mallioppilaita
Suomen ohella komissio on huolissaan Italian, Espanjan, Luxemburgin ja Maltan budjettisuunnitelmista. Jokaisella maalla on omat tavoitteensa, joiden edistymistä komissio arvioi.

Täydellisesti EU-sääntöjen ja tavoitteiden mukaisia ovat ainoastaan Saksan ja Viron budjetit.

Jäsenmaiden valtiovarainministerit vahvistivat kullekin maalle omat taloussuositukset viimeksi viime kesänä.

Tukiohjelmassa olevia Kreikkaa, Irlantia, Portugalia ja Kyprosta arvioidaan erikseen.

Kroatia heti erikoissyyniin
Kroatia joutuu liiallisen alijäämän menettelyyn heti EU-jäsenyytensä alkutaipaleella.

Komission mukaan maan julkisen talouden alijäämä ylittää lähivuosina EU-sääntöjen kolmen prosentin rajan selvästi ja velkataso nousee yli 60 prosenttiin bruttokansantuotteesta.

Myös hyvässä talousvireessä oleva Puola saa moitteita siitä, ettei se ole noudattanut EU:n suosituksia alijäämän vähentämisestä.

Euroalueen julkinen talous kokonaisuutena on tasapainottumassa. Julkisen velan kasvu on pysähtynyt noin 95 prosentin tasolle bruttokansantuotteesta ja budjettialijäämät ovat keskimäärin alle kolmen prosentin tasolla.

Säästötoimia ja rakenneuudistuksia pitää komission mukaan kuitenkin jatkaa lähes kaikissa jäsenmaissa.

NIKLAS HOLMBERG

Euromaiden budjettisuunnitelmat

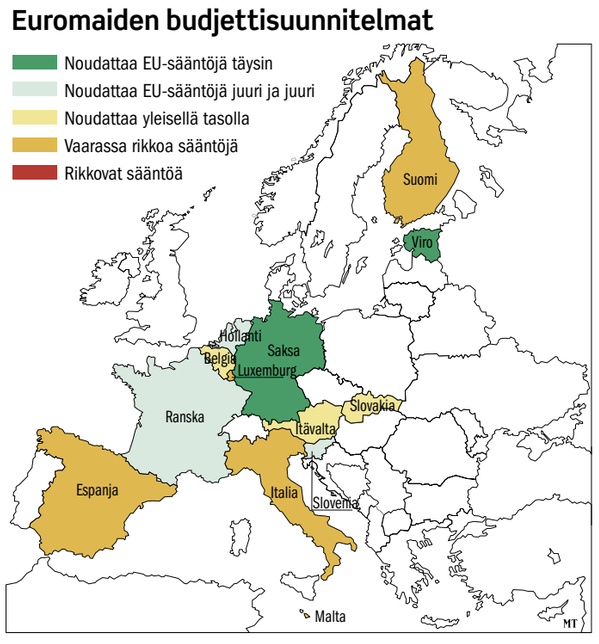

KOMMENTTI

Oppimestari voisi oppia muilta

Suomalaiset poliitikot ovat tottuneet saarnaamaan muille EU-maille, että sääntöjä pitää noudattaa.

Nyt Suomi on itse rikkomassa EU:n velkasääntöä.

Kreikan tielle on vielä matkaa, mutta hirveän valoisalta ei näytä. Vaihtotase on kääntynyt pysyvästi alijäämäiseksi ja yritykset menettävät koko ajan markkinoita kilpailijoille. Venäjän kasvun hyytyminen supistaa vientiä entisestään.

Julkinen sektori pyörii velkarahalla.

Yksittäisistä valopilkuista huolimatta synkät talousuutiset hallitsevat. Suomi tuntuu olevan ongelmineen Välimeren sarjassa. Kaikissa muissa Itämeren rantavaltioissa tahkotaan kovia kasvulukuja.

Ongelmista on helppo syyttää muita, mutta joskus tekee hyvää katsoa peiliin.

Ehkä suomalaistenkin olisi hyvä jättää muiden neuvominen vähemmälle ja katsoa mitä esimerkiksi Virossa, Ruotsissa ja Saksassa tehdään paremmin.

NIKLAS HOLMBERG

Tiedäthän sen tunteen, kun keväällä voi keskittyä olennaiseen

RAPID 400C -KAMPANJAPAKETTI
Sisältää kattavan vakiovarustuksen lisäksi pyöränvälijyrän ja Crossboard Heavy -etuladan.
Ennakkoehdot voimassa 30.11.2013 asti.

VÄDERSTAD

Väderstad-työkoneet Agrimarketeista kautta maan.
Katso lisää: www.agrimarket.fi

AGRI MARKET